

BÉRES TAMÁS

A felbőszült parasztok Móricz-petíciója

Tisztelt Móricz Zsigmond Úr!

Először is szögezzük le: paraszt, aki mondja! Másodszor is: hangsúlyoznánk, hogy már a népi kultúra magas színvonalú sportéletét begyűrűző sakkéletben is elvetették a legkisebb bábuk sokaságára aggatott „paraszt” jelzőt, a Magyar Helsinki Bizottság javaslatára mindenhol hivatalosan is „gyalognak” kell hívni a parasztokat. A köcsögöt! Akarjuk írni..., azokat a kis kerek fejű bábukot ott, a táblán, mostantól hivatalosan is le kell „gyalogozni”! E döntések nyomán, mi parasztok. Akarom mondani mi, korábban parasztnak mondott egyének, kérjük, hogy bennünket valamennyi írásában, melyeket a független szakértői testületünk a Magyar Volt Parasztok Nemzeti Bizottsága is inkább fércműnek minősített, – tehát bennünket volt parasztokat szíveskedjék rehabilitálni. A paraszt kifejezést alkotásaiból visszamenőlegesen töröltetni, majd azokat javaslatunk szerint: „dicső népi egyénekké” avanszálni, javítani, korrektúrázni! Mely kérésünket haladéktalanul szíveskedjék elvégezni, nincs kecmec, nincs punktum, vagy egyéb ukk mukk fukk! – bármit is jelentsenek ezek a jogi terminus technikusok!

Egyéb iránt, azon írásaiban, amelyekben mi, mint hányatott sorsú parasztok jelenünk meg, kivéve Kis Jánost, aki továbbra is lehet a vacsora végén hányatott, vagy hányattott..., szíveskedjen – szintén – rehabilitálni, és *dicső, csodálatos* jelzőkkel ellátni. Azon tanulmányok szerint, melyekben az Ön parasztábrázolása újszerű, igencsak vitatkozánk, azzal szintén, hogy (idézet kezdete) „a népszínművek idilli faluképével szemben meglátta (mármint Ön) a hazug felszín mögött az elégedetlenséget, a szegénységet, a nyomort...” (idézet vége). Igenis látni a kell, hogy mi nem vagyunk elégedetlenek! Soha. Nekünk minden tetszik. Nekünk minden szép és jó. Együttal nyugodtan állíthatjuk, hogy miután kellő önvizsgálatot tartottunk, elmondhatjuk, hogy mi, volt parasztok egyenesen tökéletesek vagyunk. Még ha ez Önnek, mint népi írónak nem is tetszik.

A *Hét krajcár* című novellájában a paraszti életnek addig nem sejtett nyomorúsága bukkan elő a történetben. Milyen nyomorúságról beszél? Mit gondol Ön? Mit kép-

* 2019. augusztus 28-án, a VIDOR Fesztivál keretében, a Bencs Villában – Móricz Zsigmond születésének 140. évfordulójára emlékezve – *Vidor noir* címmel paródia-estre került sor. Az itt közölt szövegek ekkor hangoztak el, közülük KARÁDI ZSOLT művei megjelentek *A Vörös Postakocsi online*-on 2019. 12. 31-én.

zel? Még akkor is, ha saját gyermekkori emléket idéz fel, vagy elképzelt fikciót. Mi, paraszt-féle, dicső népi egyének soha nem voltunk szűkén a vagyonnak, élelemnek, illetve az egyéb ingó vagyonoknak. Csupán a korabeli történészek által hamisan tálalt félremagyarázásról van szó. A „szegénykém” jelzők is csak a becézés bizonyos formái. Például mondatkörnyezetben ez így hangzott: „szegény parasztkomám, már megint nem tudja elkölteni a lottó ötöt” vagy „szegény gyerek már megint száz oldal házifeladatot hozott haza az iskolából” és így tovább.

No, de térjünk rá az egyik legtöbbet dicsért alkotására a *Tragédiára*. Nos, kérem, hát azt valóban eltalálta. Ez egy tragédia. Hát hova tette az esztét? Már megint Csibén járt? Elkalandozott? Legalább odafigyelt volna, ha ilyen novellákat írogat! Nem is beszélve arról, hogy lejáratja Szatmár megyét is azzal, hogy a naturalizmus művészi eszközeit is alkalmazta az írás során.

Mi személyesen ismertük Kis Jancsit. Az, kérem egy sovány, cingár „dicső népi egyén” volt. Otthon pedig úgy lógott a kolbász, meg a sonka a kamrában, mint másoknál a függöny. Ehetett volna otthon, amennyit akar, dehogya akarata az kienni Sarudyt a vagyonából, Sarudy is tőle kért kölcsön egy kis szabolcsi töltött káposztát, ha éhes volt. Kis Jancsi a légynek se tudott ártani, nem is beszélve arról, hogy még mindig ott lakik a Korányi utcán az anyósáékkal. Ha tudná, milyen élete van azóta, hogy leírta azt, amit leírt róla. Minden héten felhívja a bulvársajtó, vagy a *Kelet*, hogy mi történt vele a héten, hátha rábuknának valami szaftos pletykára. Képzelve magát a helyébe. Maga meg csak fürdik a jogdíjából kapott milliókban. Förtelem!

Aztán itt van ez a *Barbárok* című alkotás. Inkább mondanánk tákolmánynak, vagy merényletnek, de ez most részletkérdés. Még, hogy a ridegpásztorok világába vezeti az olvasót. Hova? Nézzen utána a telefonkönyvben! Bodri juhász és Veres juhász mind a mai napig állattenyésztéssel és húsfeldolgozással foglalkoznak. Bodri most is a Sparban dolgozik, a saját húsüzemükben. Olyan friss az áruja, hogy még az ujjait is megnyalja utána. Veres juhász pedig még a McDonalds-nak is beszállít.

Olyan jámbor lelkek mindkettén, hogy még a szemüket is becsukják, ha a vágóhídra viszik az állatokat. Nemhogy másokat bántsanak. Felhóborító, hogy a saját önnön művészi sikere érdekében, holmi szenzációhajhászási céllal kriminek állítja be a romantikus eseményeket.

Hát tudja, nem hagyjuk annyiban a történeteket. Van bennünk becsület, ezt tudhatná, ha járna operába, ahogy Pietro Mascagni megírta: van Parasztszünet is a világon!

Tisztelt Móricz Zsigmond Úr!

Mélyedjen magába! És gondolja át, hogy milyen emberi tragédiákat okozott írói hanyagságával! Karriereket, életeket, sorsokat döntött romba. Szíveskedjék tehát az eddig írott mintegy kétszáz alkotását a levelünk kézhezvételétől számított harminc napon belül átírni, majd újra közzétenni, kinyomtatni, a régi hamis példányokat

bezúzattni szíveskedjen. A legnagyobb közösségi fórumokon és sajtóorgánumban pedig bocsánatot tenni szíveskedjék és ígérje meg, hogy hasonló bűncselekményeket soha több nem követ el.

Felháborodott, sértődött öntudattal:

A Magyar Volt Parasztok Nemzeti Bizottságának
Jogi Szakbizottságának Parasztszakjogi Albizottsága

4400 Nyíregyháza, Móricz Zsigmond utca 666.